

Mallikasta verkostoitumista - Kansallisen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) verkoston arviointi

MDI toteutti Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimeksiannosta valtakunnallisen MAL-verkoston arvioinnin, joka keskittyi verkoston toimintaan vuosina 2012–2015. Arvioinnin aineisto koostui kirjallisesta materiaalista, haastatteluista, sähköisestä kyselystä sekä työpajasta.

MAL-verkoston on onnistunut tehtävässään

MAL-verkosto on onnistunut erinomaisesti tehtävässään tiedon ja kokemusten välittäjänä. Tietoa on virrannut niin seutujen kuin ministeriön ja muiden kansallisten toimijoiden välillä. Verkoston järjestämät seminaarit ja työpajat keräävät kiitosta. Myös teemavalinnoissa on onnistuttu eikä ihme, sillä verkoston teemat ja painopisteet kumpuavat ajankohtaisista alueiden ja kansallisen tason tarpeista. Erityisesti aseman seutujen kehittäminen kerää kiitosta.

Verkostolle on tilausta kaupunkiseutuyhteistyön kirittäjänä

Verkostolle on tilausta tulevana vuosina. Laajempien trendien, kuten kaupungistumisen, ja hallitusohjelmasta tunnistettavien aihoiden lisäksi verkostoa tarvitaan edelleen seutuyhteistyön parantamiseen ja kaupunkiseutujen väliseen vuoropuheluun. Toisinaanottuna alkuperäinen tarve – eli seudullisten MAL-kysymysten tarkastelu – ei ole hävinnyt mihinkään. Kuntien välinen yhteistyö on monin paikoin heikentynyt mm. kuntaliitospohdintojen vaikutuksesta. Positiivista kuitenkin on, että aineksia tulevaa yhteistyötä varten voi etsiä mm. kuntaliitosselvityksistä. MAL-verkosto on oiva kirittäjä, kun yhteistyötä jälleen lähdetään rakentamaan.

Fokusoinnille tarvetta

Mallikkaasta työstä huolimatta verkostotyössä on myös yksittäisiä parantamisen tarpeita. Resurssien rajallisuudesta johtuen on hyvä pohtia, mihin verkoston kannattaa keskittyä. Sinänsä hyviä seminaareja on säännösteltävä, että koolle saadaan tärkeimmät toimijat. Yksittäisten seutujen sparrausessioiden sijaan sparrausta kannattaa jatkossa tehdä niputtain, eli koota seutuja 3–6 seudun ryhmiin kaupunkityypeittäin tai teemoittain. Toimintaa suunniteltaessa on jatkuvasti pohdittava, mihin verkostoa erityisesti tarvitaan.

Informaatio-ohjausta ja keskustelun herättelyä

Verkostolla on käsissään valtava määrä tietoa jo jäsentensäkin kautta. Tiedon kautta voidaan herätellä keskustelua maankäytön, asumisen ja liikenteen kysymyksistä. Verkosto vaikuttaa tiedon kautta niin alueilla kuin kansallisestikin. Erityisesti MAL-kysymysten vaikutuksista alueiden kilpailukykyyn kaivataan lisää tutkimus- ja selvitystietoa. Jatkossa verkoston kannattaa lisätä näkyvyyttä ja nostaa MAL-asioita kansalliseen keskusteluun.

Verkostoaisopimuksella pitkäjänteisyyttä

MAL-verkoston suurin ongelma on vuosittaiseksi katkottu rahoitus. Suoraa rahoitusmahdollisuutta koko hallituskauden mittaiseksi eli vuoteen 2019 ulottuvaksi rahoitukseksi ei arvioinnin aikana löydetty. Paras idea on tehdä verkostoaisopimus, jossa sekä kansalliset toimijat että kaupunkiseudut sitoutuvat 3–4 vuoden rahoitukseen sillä varauksella, että rahoituspäätökset kuitenkin tehdään vuosittain. Arvioinnin tulosten perusteella valmiuksia tähän voisi kaupunkiseuduilta löytyä valtion tilanteen ollessa vaikeampi.

Lisätietoja: Janne Antikainen, 040 764 1829, janne.antikainen(at)mdi.fi, Tero Piippo, 0400-388735, tero.piippo(at)tampereenseutu.fi.

